

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rekopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede popoldne.

Štev. 35.

V Mariboru, dne 29. avgusta 1901.

Tečaj XXXV.

Zaupni shod v Mariboru.

Na shodu zaupnih mož iz Spodnje Štajerske v Mariboru dne 22. t. m. se je sklenilo: Zaupni shod

1. Z ozirom na razmere, vladajoče v Gradcu in deželnem zastopu in pri deželni vladi, skrajno protivne slovenskemu narodu, odobrava abstinenco slovenskih deželnih poslancev štajerskih ter jim prepušča, da tudi v bodoče uravnajo po vsakokratnih razmerah svoje postopanje.

2. Da protestuje proti temu, da porablja deželni zbor deželna sredstva enostranski za gospodarsko in kulturno korist nemških sodeželanov, prikrajšuje pa slovenske sodeželane v gospodarskem oziru ter odreka istim pripomočke za vsak kulturni napredek.

3. Da protestira zoper sklepe, s katerimi se deželni dohodki porabljajo v podpiranje germanizatoričnih ter nemško-nacionalnih namenov in društev, kakor: «Südmark», «Schulverein», «Studentenheim» itd.

4. Da protestuje zoper sklep deželnega zbora, vsled katerega se naj še samo na sebi kmetškemu prebivalstvu krivični volilni red za okrajne zastope spremeni tako, da bi se izročila vsa moč meščanskemu življu.

Slovenski zaupniki izjavljajo, da se slovenski narod na Štajerskem ne čuti varnega v svojem obstanku, dokler ne doseže za Spodnje-Štajersko avtonomije s tem, da se administrativno loči od Nemško-Štajerske, da se uvede v deželnem zboru v narodnih zadevah kurijalno zborovanje, da se loči deželni šolski svet v dve sekciji — nemško in

slovensko — kateri samostojno vpravljate agende slovenskih oziroma nemških šol, da se nadzorstvo slov. šol izroči deželnem šolskem nadzorniku slov. narodnosti, da se po primerni spremembi deželnega volilnega reda in deželnega reda zagotovi slov. narodu primerno zastopstvo v deželnem zboru in deželnem odboru.

Slovenski zaupniki zahtevajo nadalje, da se osnuje zadostno število slov. kmetijskih, meščanskih in drugih strokovnih šol, kakoršnih je nemških na Štajerskem v izobilju.

Slovenski zaupniki pozivljajo svoje zastopnike, da skušajo z vsemi sredstvi doseči izpolnitev teh narodnih zahtev.

Ob enem izjavljajo, da pričakujejo od vsake pravične vlade, da se podpirajo oziroma izvršijo zgoraj navedene zahteve slovenskega naroda, — da bode vlada nastavljala na Spodnjem Štajerskem, katera je sedaj domena protežiranih nemških uradnikov, slovenske uradnike, ter da ne bode predlagala v sankcijo deželnih zakonov, ki žalijo slovenski narod, ali so naperjeni proti njegovim interesom ali njegovemu obstanku.

Budimo narod!

Naše spodnještajersko slovensko ljudstvo je še v ogromni večini pošteno. A žalibog, v narodnem in gospodarskem oziru, to je v probujenosti je še mnogo pomanjkljivosti. Zadnji čas je, da začnejo naši domoljubi resno misliti za probujenje vsega naroda k narodni samozavesti in gospodarskemu

samoosvojenju. Za to so v prvi vrsti poklicana, kot najboljša sredstvo, naša društva.

Na Spod. Štajerju imamo lepo število bralnih društev. Ta društva imajo prelepi namen, pripomoči slovenskemu ljudstvu do prave izobrazbe s tem, da se prirejajo večkrat gospodarsko-podučni shodi, na katerih bi se naj razmotrivala pereča gospodarska vprašanja, ter bi se naše ljudstvo podučevalo v vseh potrebnih strokah narodnega gospodarstva. Posebno skrb naj bi imela naša društva, da temeljito izobrazijo naše mladeniče. Zadnji dve leti so se po naši ožji domovini pridno ustanovljale gospodarske zadruge in posojilnice. A za vodstvo le-teh je treba v knjigovodstvu izobraženih močij. Pa ravno teh nam med priprostim narodom nedostaje. Zategadelj je sveta dolžnost naših v teh strokah izobraženih rodoljubov, da začnejo naše mladeniče podučevati. Čital sem v »Slov. Gosp.«, da mislijo mariborski gg. rodoljubi sklicati v bližnji prihodnosti shod odposlancev bralnih društev celega Slovenskega Štajerja v Maribor na skupni posvet. Pozdravljena ta lepa misel! — Potrebno je pred vsem tudi, da začnejo vsa bralna društva v tem oziru delovati za blagor naroda. Res imamo že precej jako delavnih bralnih društev, kakor n. pr.: pri Sv. Benediktu, Sv. Ani, v Jarenini, pri sv. Križu itd., katera so vzor vseh bralnih društev in se smejo po vsej pravici staviti ostalim v zgled. A žalibog nahajajo se tudi taka bralna društva, ki popolnoma spijo. Vem za društvo, ki niti »Slov. Gospodarja« ne privoščijo svojim udom, o drugih novinah pa še niti govora ni. Milo

Listek.

Maščevanje.

Spisal Ivan V—uk.

I.

»Za božjo voljo, Jožek! Kaj ti je, da si tako bled ter se ves treses?« vpraša oče Vrba 15letnega sinčka, kateri je bled in brez sapa pribežal domov in ni mogel besedice izpregovoriti, temveč je kazal le proti gozdu.

»Kaj se je zgodilo?« zavpije zopet oče ter potrese sina.

»Tam — tam — v — gozdu — oče —«, jeclja sin, »tam leži — o moj Bog, —, človek ves krvav in nag — o joj — glave nisem videl — ima odrezano — joj mene je strah —, ako se na ta grozen prizor spomnim«, in zakril si je oči ter odbežal v hišo.

»Sveta mati božja, pa ne —«, obmolkne, ko zagleda orožnika, katera korakata ravno k njemu.

»Dober dan, oče Vrba«, ga nagovorita, »ali že veste o zločinu?«

»Ravno prej mi je moj sin Jože prinesel novico o mrliču.«

»Ka-aj govorite«, vsklikneta oba žandarja ob enem, »o kakšnem mrliču?«

»No, neki človek leži tam v gozdu nag in brez glave, tako mi je poročil sin.«

»Grom in strela! Potem sta se nocoj dogodila dva zločina. Mislim, da ste poznali vinskega trgovca Ferdinanda Podlipnika; neznan lopovi so udrli nocoj v hišo ter odnesli okoli 11.000 kron. Njegova žena leži v nezavesti, on pa je odšel predvčerajšnjim po kupčiji.«

»Ali ste že tem lopovom na sledu?«

»Kaj še! midva sva hotela vas za svet vprašati, ker, kot župan, poznate v tej okolici do malega vse ljudi.«

»Da, to je že res, da jih mnogo poznam, pa sumiti ne morem nobenega.«

»Kaj pa ta vaš sosed Blaž?« vpraša jeden orožnik.

Vrba zmiga z ramo čes: »To je težka reč, jednega sumiti. On z nikomur ne obuje in niti njegovega priimka ne vemo. Najbolj čudno se mi to dozdeva, da pride večkrat proti jutru domov in potem ga ni celi dan videti. Luč pa ima celo noč.«

»Dobro, tja hočemo pogledati! Pa poprej nama pokažite mesto, kjer se je zgodil zločin.«

Vsi se napotijo v gozd, kjer se njihovim očem odpre grozen prizor. Zraven debelega hrasta leži nago truplo brez glave, v svoji že strdeni krvi. Globoka rana zeva na prsih in curek krvi, ki je šnil iz rane, je pobarval hrast. Na hrbtu poznali sta se dve rudeči

pegi, kar je pričalo, da je bil mož zavrtno napaden in pobit.

Ker ni bilo nikjer glave in obleke, niso tudi mrliča mogli spoznati. Jeden orožnik ostane za stražo, drugi pa je šel z Vrbovom voz.

Strašna novica se je kmalu raznesla po vsem kraju. Mnogo ljudi se je zbralo krog mrliča ter ogibalo, kdo da je. Kmalu na to so naložili truplo na voz, ter ga odpeljali v mrtvašnico. Razburjena množica se je počasi razšla, pa popolnoma umiriti se ni mogla. Okna in duri so se ta večer dobro zavarovala.

Proti večeru se napoti jeden orožnik z Vrbo k hiši, kjer je stanoval Blaž. Ko je stopil v sobo, skočil je Blaž raz sedež ter nekoliko obledel, pa se hitro pomiril ter jima ponudil stol.

»Hvala lepa za prijaznost,« je trdo odvrnil žandar; »na sumu ste uloma pri Podlipniku, zato hočem vašo hišo preiskati,« in ne meneč se za odgovor, začela sta z županom stikati po vseh kotih. Na zadnje se pa upehana vrneta v hišo, kjer je še vedno sedel Blaž.

»Kedo pa me dolži uloma pri Podlipniku,« vpraša mirno Blaž. »Toliko še pa imam, da mi ni treba ropati.« Zadnje besede je izpregovoril nekoliko zaničljivo.

»Kedo vas dolži, vas čisto nič ne briga!«